

Schrikkelijk ongeluk in de Noordzee.

Een Noorweegsch schip door de maalboot Jan Breydel in den grond geboord. — Twalf slachtoffers. — Het verhaal van een ooggetuige.

Vrijdag avond kwam te Oostende het bericht toe dat de maalboot "Jan Breydel", van den dienst Oostende-Dover, in het Kanaal tusschen de zandbanken Goodwin Oost en West, een Noorweegsch schip had in den grond geboord. De draadlooze telegraafpost van North-Foreland had volgende mededeeling van den "Jan Breydel", aangeleekend: "Wij zijn op den steamer *Salina* gebots, op onze weg naar Dover, tusschen de zandbanken Goodwin Oost en West. De stoomer ziakt. Wij zetten sloepen uit om de bemanning hulp te bieden. Wij zullen bijzonderheden geven wanneer de kapitein een volledig verslag zal hebben kunnen opmaken. Wij redden de bemanning. Geen enkele sloep van de *Salina* ter zee."

Seffens werden uit Dover sleepbooten uitgezonden naar de plaats der ramp.

In een tweede bericht vroeg de "Jan Breydel", dat er ambulancen en genesheeren op de kaai zouden gereed staan, om de overlevende gekwetsten te ontvangen.

De "Jan Breydel", kwam om 8 ure zonder verdere ongevallen, doch met gebroken voorroer, te Dover aan en ontscheepte er 13 koppen der bemanning van de *Salina* en het oudste kind (3 jaar) van den kapitein; dezels vrouw, haar jongste kind (20 maanden), een scheepstimmerman en de 9 overige leden der bemanning zijn verongelukt.

De "Jan Breydel", vertrok Zaterdag morgen uit Dover, met 397 reizigers aan boord. Het varen was bemoeilijk door het gebroken voorroer. Eerst na 5 ure kwam het schip hier toe en werd opgewacht door M. Pierard, algemeen bestuurder van het Zeewez, die het onderzoek over de aanvaring begon.

Het verhaal van een ooggetuige.

De "Jan Breydel", bevelhebber Alfred Turlot, had 374 passagiers aan boord. Over de Noordzee hing een vliegende mist. Op zeker oogenblik, 't was toen 18 u. 18, klaarde de mist op en we zagen voor ons twee schepen: de *Salina* en een ander schip. Die schepen, evenals de maalboot, fluitten alle 3. Ten andere de "Jan Breydel", deed sinds geruimen tijd de misthoorn klinken. De "Jan Breydel", sloeg traag vooruit, doch van 't oogenblik dat wij de 2 schepen zagen werd achteruit geslagen: 't was ongelukkiglijk te laat, wij liepen recht op de *Salina* (om 18 u. 19).

De *Salina* werd gevat op de kolenbunkers, tegen de brug; het schip zank in zes minuten. Een deel van de bemanning sprong over boord en kon gered worden door de booten van den "Jan Breydel", die seffens uitgezaf werden; die aan boord bleven werden naar den grond medegetrokken door 't zuigen van 't water.

Het kleinste kind van den kapitein lag in zijn beddetje; de kapitein vroeg aan den eersten machinist de goedheid te hebben het kind te gaan halen, terwijl hij zou zorgen voor de orde op dek. De machinist gehoorzaamde, doch op hetzelfde oogenblik ging het schip onder.

De eerste stuurman (een Italianer) sprong met het oudste kind van den kapitein over boord, en zwom 40 tot 50 meters weg; hij ging onder door de werking van 't water doch kwam terug boven en werd samen met het kind gered.

De kapitein zat in de boot die omsloeg; hij kon zich aan de kiel vastklampen en werd opgepikt.

De bemanning van den "Jan Breydel", redde 15 menschen, waaronder de vrouw van den kapitein en een scheepstimmerman. De vrouw werd uitgehaald het hoofd onder; aan boord der maalboot gaf ze nog over, opende nog eventjes de oogen en was een lijk. De kapitein, na haar afsterven, eischte dat men hem met haar 5 minuten alleen zou laten, om een gebed te lezen — 't gene dan ook geschiedde.

Wat de scheepstimmerman betreft, volgens alle waarschijnlijkheid was hij reeds dood toen hij aan boord werd gebracht.

Het verslag van

bevelhebber Turlot.

Bevelhebber Turlot diende bij M. Pierard, algemeen bestuurder van het Zeewez, verslag in over de aanvaring.

Uit dit verslag zou blijken dat de kapitein der *Salina* schuld heeft aan de ramp.

Wegens den mist vaarde de "Jan Breydel", zeer traag, toen opeens het gefluit van twee booten weerklonk: de "Salina", was langs bakboord, de andere boot langs stuurboord der maalboot.

Kort daarop floot de "Salina", driemaal kort achtereen, te kennen gevend dat zij achteruit ging, doch bevelhebber Turlot zag den stoomer van koers veranderen en op den "Jan Breydel", afkomen. Onmiddellijk beval hij: "met volle snelheid achteruit", om niet te worden aangevaren. Doch de "Salina", kwam steeds nader en botste met geweld op de maalboot. De "Salina", aan bakboord getroffen, zank onmiddellijk. Naar zekere bladen melden zou bevelhebber Turlot ook hebben verklaard dat de

Noorweegsche stoomboot zijne reddingsbooten niet "klaar", had om, bij ongeluk, onmiddellijk te water te worden gelaten. Ze waren nog in hun zeildoeken omhuisels en de "davids", waren niet in orde.

Kapitein Messel.

Kapitein Messel, van de *Salina*, is 39 jaar oud, werd ondervraagd door de agenten zijner zeevaartmaatschappij. Van die ondervraging lekte, tot hiertoe, niets uit.

Men beweert dat het lijkje van zijn jongste kind werd opgepikt — doch men beweert zooveel!

Een der matrozen van de *Salina* werd naar het *Royal Victoria* hospitaal, te Londen, overgebracht. Hij raaskaakte. Zijn toestand bleef onrustwekkend.

Nog een en ander.

Er wordt verteld dat de vermaarde violonist Kubelick aan boord der maalboot was en dat hij slechts eene vrees had: zijn viool te verliezen, geschat op 25.000 pond (aan den koers van den dag, meer dan 1 miljoen 250 duizend frank). Ook nam hij de voorzorg de vioolkas in eene reddingsboot te steken.

Er was, gelukkiglijk, geen gevaar voor de passagiers der maalboot.

* * *

De *Salina* (ex Solifond, ex Hassia), metende brutto 1854 ton, netto 1.166 ton, was in 1883 te Vegesack gebouwd. Het schip mat 264 voet 1 duim in de lengte, en 35 voet 4 duim in de breedte en had een diepgang van 21 voet 9 duim. Het ging naar Haugesund, was geladen met zout en hoorde toe aan de Aktieselskabet *Salina* (H. M. Wrangl en Co, Aktieselskab) van Haugesund.

Voor het engelsch gerecht.

Maandag had te Dover het onderzoek plaats over de dood der vrouw van kapitein Messel, kommandant der "Salina", welke door aanvaring met de Belgische maalboot "Jan Breydel", naar de diepte zank, evenals over de dood van den schrijnwerker der Noorweegsche boot. De kapitein verklaarde dat zijn schip van Sicilië kwam, op weg naar Haugesund. Bij de aanvaring was de mist zeer dik. De "Salina", vaarde zeer traag, toen een steamer fluitend voorbij trok. Ik deed achteruit varen en het schip toog door.

Hier kwam M. Grant, namens het Belgisch zeewez, tusschen en zegde dat hij hoopte dat kapitein Messel niet zou verklaren als zou de "Jan Breydel", zich op zijn schip geworpen hebben, gezien de Belgische marine niet officieel vertegenwoordigd was op het onderzoek. Hij voegde erbij te verlangen dat het publiek er niet zou toe gebracht worden zulks te gelooven.

Kapitein Messel zei nog dat hij alle minuten zijn stoomfluit deed werken. Het voorbijvarend schip antwoordde telkens. Wij vaarden traag. Ik deed de machinisten ~~alle dertig seconden gillen~~ alle dertig seconden gillen, maar wij bekwamen geen antwoord meer. Op een gegeven oogenblik hoorden wij opnieuw de stoomfluit van de "Jan Breydel", en ik deed mijne stoomfluit driemaal meer werken. Niets antwoordde nog. Dan vernam ik een 2maal herhaald gefluit dat van zeer dicht scheen te komen. Bijna tezelfder tijd verscheen de "Jan Breydel", aan ons bakboord en botste aan. Ik gaf de bemanning bevel de sloepen te water te laten, maar de tijd ontbrak. Ons schip zank in min dan 4 minuten. De stoomketel sprong en deze ontploffing wierp verscheidene manschappen in zee.

Toen verklaarde de kapitein verder dat hij niemand aan boord van zijn schip laakte. "maar ik laak, zegde hij, het ander schip omdat het te snel vaarde."

M. Grant leekende nogmaals verzet aan, daar het Belgisch schip niet officieel en wettig bij het onderzoek vertegenwoordigd was.

De Engelse magistraat deed opmerken dat hij niet moest vaststellen wie heeft gelaakt te worden, daar het ongeval buiten de landelijke waters geschied is.

De eerste bootsman der "Salina", verklaarde vervolgens dat zijn schip 2 mijlen per uur liep op het oogenblik der aanvaring. Volgens zijne meening, ging de "Jan Breydel", te snel, gezien den dikken mist, 't zij gemiddeld 5 of 6 mijlen per uur.

Wat een passagier zegt.

Een passagier zegde tot een dagblad-schrijver: "Niets kon doen voorzien dat het Noorweegsch schip plotseling van koers zou veranderen. Feitelijk was er dikke mist en toen het schip in 't zicht kwam kon zijn koers ons niet verontrusten, maar een valsche manoeuvre, voorzeker, doet het schip van richting veranderen en de "Jan Breydel", te dichtbij om te kunnen achteruitslaan, loopt er op! Eenige seconden later, en de maalboot ware zelf aangevaren geworden."